ROZHODNUTIE KOMISIE

z 13. mája 2009,

ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2006/771/ES o harmonizácii rádiového frekvenčného spektra na využitie zariadeniami s krátkym dosahom

[oznámené pod číslom K(2009) 3710]

(Text s významom pre EHP)

(2009/381/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 676/2002/ES zo 7. marca 2002 o regulačnom rámci pre politiku rádiového frekvenčného spektra v Európskom spoločenstve (rozhodnutie o rádiovom frekvenčnom spektre) [1], a najmä na jeho článok 4 ods. 3,

keďže:

(1) Rozhodnutím Komisie 2006/771/ES [2] sa harmonizujú technické podmienky na využitie spektra širokou škálou zariadení s krátkym dosahom vrátane aplikácií, ako sú poplašné systémy, miestne komunikačné zariadenia, otvárače dverí a zdravotnícke implantáty. Zariadenia s krátkym dosahom sú spravidla výrobky určené na hromadnú spotrebu a/alebo prenosné výrobky, ktoré sa dajú jednoducho prenášať cez hranice a používať v zahraničí. Rozdielne podmienky prístupu k rádiovému spektru však bránia ich voľnému pohybu, zvyšujú výrobné náklady a predstavujú riziko škodlivých rušení s inými rádiovými aplikáciami a službami.

(2) V rozhodnutí Komisie 2008/432/ES [3] sa zmenili a doplnili harmonizované technické podmienky pre zariadenia s krátkym dosahom uvedené v rozhodnutí 2006/771/ES, a to nahradením prílohy k uvedenému rozhodnutiu.

(3) V dôsledku rýchlych zmien technológií a spoločenských požiadaviek sa však môžu objaviť nové zariadenia s krátkym dosahom, ktoré by si vyžadovali pravidelné aktualizácie podmienok harmonizácie spektra.

(4) Komisia 5. júla 2006 podľa článku 4 ods. 2 rozhodnutia č. 676/2002/ES vystavila trvalý mandát [4] Európskej konferencii správ pôšt a telekomunikácií (CEPT) na aktualizovanie prílohy k rozhodnutiu 2006/771/ES ako reakciu na vývoj technológií a trhu v oblasti zariadení s krátkym dosahom.

(5) Konferencia CEPT vo svojej správe [5] z novembra 2008 predloženej ako reakciu na uvedený mandát odporúčala Komisii zmeniť a doplniť celý rad technických stránok v prílohe k rozhodnutiu 2006/771/ES.

(6) Rozhodnutie 2006/771/ES by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

(7) Zariadenia fungujúce v rámci podmienok ustanovených v tomto rozhodnutí musia byť takisto v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 1999/5/ES z 9. marca 1999 o rádiovom zariadení a koncových telekomunikačných zariadeniach a o vzájomnom uznávaní ich zhody [6], aby využívali rádiové spektrum efektívne a nedochádzalo tak k rádiovému rušeniu, čo je možné dosiahnuť buď prostredníctvom spĺňania harmonizovaných noriem alebo iných postupov posudzovania zhody.

(8) Opatrenia ustanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Výboru pre rádiové frekvenčné spektrum,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Príloha k rozhodnutiu 2006/771/ES sa nahrádza prílohou k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli 13. mája 2009

Za Komisiu

Viviane REDING

členka Komisie

---

[1] Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 312, 11.11.2006, s. 66.
[3] Ú. v. EÚ L 151, 11.6.2008, s. 49.
[4] Trvalý mandát konferencie CEPT týkajúci sa ročných aktualizácií technickej prílohy k rozhodnutiu Komisie o technickej harmonizácii rádiového frekvenčného spektra na využitie zariadeniami s krátkym dosahom (5. júla 2006).
[5] Správa konferencie CEPT č. 26, RSCOM 08-88.
[6] Ú. v. ES L 91, 7.4.1999, s. 10.

PRÍLOHA

„PRÍLOHA

Harmonizované frekvenčné pásma a technické parametre pre zariadenia s krátkym dosahom

Druh zariadenia s krátkym dosahom	Frekvenčné pásmo	Výkonnostný limit/ limit intenzity poľa/ limit hustoty výkonu (1)	Dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia (2)	Iné obmedzenia využívania (3)	Termín zavedenia
Zariadenia s krátkym dosahom na bližšie nešpecifikované použitie (4)	6 765–6 795 kHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008
	13,553–13,567 MHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008
	26,957–27,283 MHz	Skutočne vyžiarený výkon (ERP) 10 MW, čo zodpovedá 42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov		Video aplikácie sú vylúčené	do 1. júna 2007
	40,660–40,700 MHz	ERP 10 MW		Video aplikácie sú vylúčené	do 1. júna 2007
	433,050–434,040 (5) MHz	ERP 1 MW a hustota výkonu – 13dBm/10 kHz pre modulácie pásma nad 250 kHz		Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
		ERP 10 MW	Pracovný cyklus (6): 10 %	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. júna 2007
	434,040–434,790 (5) MHz	ERP 1 MW a hustota výkonu – 13dBm/10 kHz pre modulácie pásma nad 250 kHz		Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
		ERP 10 MW	Pracovný cyklus (6): 10 %.	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. júna 2007
			Pracovný cyklus (6): 100 % podlieha kanálovému odstupu až do 25 kHz	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
	863,000–868,000 MHz	ERP 25 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 0,1 %.	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008

Druh zariadenia s krátkym dosahom	Frekvenčné pásmo	Výkonnostný limit/ limit intenzity poľa/ limit hustoty výkonu (1)	Dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia (2)	Iné obmedzenia využívania (3)	Termín zavedenia
Zariadenia s krátkym dosahom na bližšie nešpecifikované použitie (4) (*pokračovanie*)	868,000–868,600 (5) MHz	ERP 25 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 1 %.	Video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
		ERP 25 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 0,1 %.	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
	868,700–869,200 (5) MHz	ERP 25 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 0,1 %.	Video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
		ERP 25 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 0,1 %.	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008

Druh zariadenia s krátkym dosahom	Frekvenčné pásmo	Výkonnostný limit/ limit intenzity poľa/ limit hustoty výkonu (1)	Dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia (2)	Iné obmedzenia využívania (3)	Termín zavedenia
Zariadenia s krátkym dosahom na bližšie nešpecifikované použitie (4) (*pokračovanie*)	869,400–869,650 (5) MHz	ERP 500 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 10 %. Kanálový odstup musí byť 25 kHz, s výnimkou prípadu, keď sa celé pásmo použije ako jediný kanál na vysokorýchlostný prenos údajov.	Video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
		ERP 25 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 0,1 %.	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
	869,700–870,000 (5) MHz	ERP 5 MW	Hlasové aplikácie sú povolené za použitia vyspelých techník na zmiernenie rušenia	Audio a video aplikácie sú vylúčené	do 1. júna 2007
		ERP 25 MW	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES. Takisto je možné použiť pracovný cyklus (6) 0,1 %.	Audio signály, hlasové signály a video aplikácie sú vylúčené	do 1. októbra 2008
	2 400–2 483,5 MHz	Ekvivalentný izotropný vyžiarený výkon (EIRP) 10 MW			do 1. júna 2007
	5 725–5 875 MHz	EIRP 25 MW			do 1. júna 2007
	24,150–24,250 GHz	EIRP 100 MW			do 1. októbra 2008
	61,0–61,5 GHz	EIRP 100 MW			do 1. októbra 2008

Druh zariadenia s krátkym dosahom	Frekvenčné pásmo	Výkonnostný limit/ limit intenzity poľa/ limit hustoty výkonu (1)	Dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia (2)	Iné obmedzenia využívania (3)	Termín zavedenia
Širokopásmové systémy prenosu údajov	2 400–2 483,5 MHz	EIRP 100 MW a pokiaľ sa používa kolísavá frekvenčná modulácia, uplatňuje sa hustota EIRP 100 MW/100 kHz, pokiaľ sa používajú inú druhy modulácie, uplatňuje sa hustota 10 MW/ MHz.	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES.		do 1. novembra 2009
	57,0–66,0 (5) GHz	EIRP 40 dBm a hustota EIRP 13 dBm/MHz		Vonkajšie aplikácie sú vylúčené	do 1. novembra 2009
		EIRP 25 dBm a hustota EIRP – 2 dBm/MHz		Pevné vonkajšie aplikácie sú vylúčené	do 1. novembra 2009
Poplašné systémy	868,600–868,700 MHz	ERP 10 MW	Kanálový odstup: 25 kHz Celé frekvenčné pásmo sa môže použiť ako jediný kanál na vysokorýchlostný prenos údajov Pracovný cyklus (6): 1,0 %		do 1. októbra 2008
	869,250–869,300 MHz	ERP 10 MW	Kanálový odstup: 25 kHz Pracovný cyklus (6): 0,1 %		do 1. júna 2007
	869,300–869,400 MHz	ERP 10 MW	Kanálový odstup: 25 kHz Pracovný cyklus (6): 1,0 %		do 1. októbra 2008
	869,650–869,700 MHz	ERP 25 MW	Kanálový odstup: 25 kHz Pracovný cyklus (6): 10 %		do 1. júna 2007
Zariadenia na privolanie pomoci (7)	869,200–869,250 MHz	ERP 10 MW	Kanálový odstup: 25 kHz Pracovný cyklus (6): 0,1 %		do 1. júna 2007
Indukčné aplikácie (8)	20,050–59,750 kHz	72 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. júna 2007
	59,750–60,250 kHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. júna 2007
	60,250–70,000 kHz	69 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. júna 2007
	70–119 kHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. júna 2007
	119–127 kHz	66 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. júna 2007

Druh zariadenia s krátkym dosahom	Frekvenčné pásmo	Výkonnostný limit/ limit intenzity poľa/ limit hustoty výkonu (1)	Dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia (2)	Iné obmedzenia využívania (3)	Termín zavedenia
Indukčné aplikácie (8) (*pokračovanie*)	127–140 kHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008
	140–148,5 kHz	37,7 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008
	148,5–5 000 kHz V špecifických ďalej uvedených pásmach sa uplatňujú vyššie intenzity poľa a ďalšie obmedzenia využívania:	– 15 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov v každej šírke pásma 10 kHz Navyše pre systémy fungujúce v pásmach nad 10 kHz je celková intenzita poľa – 5 dBμA/m pri vzdialenosti 10 m			do 1. októbra 2008
	400–600 kHz	– 8 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov		Tento súbor podmienok používania sa vzťahuje len na RFID (9) (rádiofrekvenčnú identifikáciu)	do 1. októbra 2008
	3 155–3 400 kHz	13,5 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008
	5 000–30 000 kHz V špecifických ďalej uvedených pásmach sa uplatňujú vyššie intenzity poľa a ďalšie obmedzenia využívania:	– 20 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov v každej šírke pásma 10 kHz Navyše pre systémy fungujúce v pásmach nad 10 kHz je celková intenzita poľa – 5 dBμA/m pri vzdialenosti 10 m			do 1. októbra 2008
	6 765–6 795 kHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. júna 2007
	7 400–8 800 kHz	9 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008
	10 200–11 000 kHz	9 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008
	13 553–13 567 kHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. júna 2007
		60 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov		Tento súbor podmienok používania sa vzťahuje len na RFID (9) a EAS (10) (elektronické sledovanie tovaru)	do 1. októbra 2008
	26 957–27 283 kHz	42 dBμA/m pri vzdialenosti 10 metrov			do 1. októbra 2008

Druh zariadenia s krátkym dosahom	Frekvenčné pásmo	Výkonnostný limit/ limit intenzity poľa/ limit hustoty výkonu (1)	Dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia (2)	Iné obmedzenia využívania (3)	Termín zavedenia
Aktívne zdravotnícke implantáty (11)	9–315 kHz	30 dBμA/m pri vzdialenosti 10 m	Pracovný cyklus (6): 10 %		do 1. októbra 2008
	402–405 MHz	ERP 25 μW	Kanálový odstup: 25 kHz Jednotlivé vysielače môžu združovať susedné kanály na zvýšenie šírky pásma až do 300 Hz. Na prístup k frekvenčnému spektru alebo na zmiernenie rušenia, a to vrátane pásiem nad 300 Hz, sa môžu použiť iné techniky za predpokladu, že budú prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES, aby sa zabezpečila kompatibilná prevádzka o ostatnými používateľmi, a najmä s meteorologickými rádiosondami.		do 1. novembra 2009
Bezdrôtové audio aplikácie (12)	87,5–108,0 MHz	ERP 50 nW	Kanálový odstup až do 200 kHz		do 1. októbra 2008
	863–865 MHz	ERP 10 MW			do 1. júna 2007
Rádiodeterminačné aplikácie (13)	2 400–2 483,5 MHz	EIRP 25 MW			do 1. novembra 2009
	17,1–17,3 GHz	EIRP 26 dBm	Na prístup k frekvenčnému spektru a na zmiernenie rušenia sa musia použiť techniky prinajmenšom rovnako účinné ako techniky opísané v harmonizovaných normách prijatých podľa smernice 1999/5/ES.	Tento súbor podmienok sa vzťahuje len na pozemné systémy	do 1. novembra 2009
Radar na sondovanie hladiny v nádržiach (14)	4,5–7,0 GHz	EIRP 24 dBm (15)			do 1. novembra 2009
	8,5–10,6 GHz	EIRP 30 dBm (15)			do 1. novembra 2009
	24,05–27,0 GHz	EIRP 43 dBm (15)			do 1. novembra 2009
	57,0–64,0 GHz	EIRP 43 dBm (15)			do 1. novembra 2009
	75,0–85,0 GHz	EIRP 43 dBm (15)			do 1. novembra 2009

Druh zariadenia s krátkym dosahom	Frekvenčné pásmo	Výkonnostný limit/ limit intenzity poľa/ limit hustoty výkonu (1)	Dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia (2)	Iné obmedzenia využívania (3)	Termín zavedenia
Kontrola modelov (16)	26 990–27 000 kHz	ERP 100 MW			do 1. novembra 2009
	27 040–27 050 kHz	ERP 100 MW			do 1. novembra 2009
	27 090–27 100 kHz	ERP 100 MW			do 1. novembra 2009
	27 140–27 150 kHz	ERP 100 MW			do 1. novembra 2009
	27 190–27 200 kHz	ERP 100 MW			do 1. novembra 2009
Rádiofrekvenčná identifikácia (RFID)	2 446–2 454 MHz	ERP 100 MW			do 1. novembra 2009

(1) Členské štáty musia povoliť využívanie frekvenčného spektra do výšky výkonnostného limitu, limitu intenzity poľa a limitu hustoty výkonu uvedeného v tejto tabuľke. V súlade s článkom 3 ods. 3 rozhodnutia 2006/771/ES môžu zaviesť miernejšie podmienky, čiže umožniť využívanie spektra s vyšším výkonom, intenzitou poľa či hustotou výkonu.

(2) Členské štáty môžu uplatniť len tieto ‚dodatočné parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia' a nemôžu k nim pridať iné parametre alebo požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia. Miernejšie podmienky v zmysle článku 3 ods. 3 rozhodnutia 2006/771/ES znamenajú, že členské štáty môžu úplne vypustiť parametre/požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru a na obmedzenia v danej kolónke alebo povoliť vyššie hodnoty.

(3) Členské štáty môžu uplatniť len tieto ‚iné obmedzenia využívania' a nemôžu k nim pridať ďalšie obmedzenia využívania. Keďže v zmysle článku 3 ods. 3 rozhodnutia 2006/771/ES možno zaviesť miernejšie podmienky, členské štáty môžu vypustiť ktorékoľvek z týchto obmedzení alebo aj všetky.

(4) Táto kategória sa môže použiť pri každom type aplikácií, ktoré spĺňajú technické podmienky (zvyčajným použitím sú telemetria, diaľkové ovládanie, poplašné systémy, prenos údajov vo všeobecnosti a iné podobné aplikácie).

(5) Pri tomto frekvenčnom pásme musia členské štáty umožniť všetky ostatné súbory podmienok používania.

(6) ‚Pracovný cyklus' je časový pomer jednohodinového intervalu, keď je zariadenie aktívne v prevádzke. Miernejšie podmienky v zmysle článku 3 odseku 3 rozhodnutia 2006/771/ES znamenajú, že členské štáty môžu povoliť pre ‚pracovný cyklus' vyššiu hodnotu.

(7) Zariadenia na privolanie pomoci pomáhajú starším alebo postihnutým ľuďom nachádzajúcim sa v tiesni.

(8) Do tejto kategórie patria napríklad zariadenia pre imobilizéry automobilov, na identifikáciu zvierat, poplašné systémy, zariadenia na detekciu káblových vedení, odpadové hospodárstvo, identifikáciu osôb, bezdrôtové hlasové kanály, kontrolu vstupu, snímače priblíženia, systémy proti krádeži vrátane rádiofrekvenčných indukčných systémov proti krádeži, prenos údajov do vreckových zariadení, automatickú identifikáciu tovaru, bezdrôtové riadiace systémy a automatický vyber mýta.

(9) Táto kategória zahŕňa indukčné aplikácie používané pri rádiofrekvenčnej identifikácii (RFID).

(10) Táto kategória zahŕňa indukčné aplikácie používané pri elektronickom sledovaní tovaru (EAS).

(11) Do tejto kategórie patria rádiové časti aktívnych implantovateľných zdravotníckych pomôcok, ako sú vymedzené v smernici Rady 90/385/EHS z 20. júna 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o aktívnych implantovateľných zdravotníckych pomôckach (Ú. v. ES L 189, 20.7.1990, s. 17).

(12) Aplikácie pre bezdrôtové audio systémy vrátane: bezdrôtových reproduktorov, bezdrôtových slúchadiel, bezdrôtových slúchadiel na prenosné použitie, napríklad s prenosnými CD prehrávačmi, kazetovými magnetofónmi alebo rádiovými zariadeniami; bezdrôtových slúchadiel na použitie vo vozidle, napríklad na použitie s rozhlasovým prijímačom alebo mobilným telefónom atď.; odposluchy do ucha na použitie na koncertoch alebo iných javiskových produkciách.

(13) Táto kategória sa vzťahuje na aplikácie, ktoré sa používajú na určovanie polohy, rýchlosti a/alebo iných vlastností objektu alebo na získanie informácií týkajúcich sa uvedených parametrov.

(14) Radar na sondovanie hladiny v nádržiach (TLPR) je osobitným druhom rádiodeterminačnej aplikácie, ktorý sa používa na meranie hladiny v nádržiach a ktorý sa zavádza do kovobetónových alebo oceľovo-betónových nádrží alebo podobných zariadení s porovnateľnými tlmiacimi vlastnosťami. Nádrž slúži na skladovanie látok.

(15) Vnútri nádrže sa uplatňuje výkonnostný limit, ktorý zodpovedá spektrálnej hustote EIRP – 41,3 dBm/MHz mimo 500 litrovej skúšobnej nádrže.

(16) Táto kategória sa vzťahuje na aplikácie používané na kontrolu modelov (predovšetkým zmenšených reprodukcií vozidiel) vo vzduchu, na zemi alebo nad alebo pod vodnou hladinou."